Raadsvoorstel Besluitvormend

Gedragscodes en protocol vermoeden integriteitsschending

aan:	de raad van de gemeente Teylingen
zaaknummer:	Z-24-409636
Datum collegevergadering:	10 december 2024
datum raadsvergadering:	30 januari 2025
agendapunt:	
portefeuillehouder:	Mevr. C.G.J. Breuer
behandelend ambtenaar:	Irene van der Mark
emailadres:	I.vanderMark@HLTsamen.nl
telefoon:	14 0252

Wij stellen voor:

1. De Gedragscode raadsleden gemeente Teylingen vast te stellen.
2. De Gedragscode voor burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen vast te stellen.
3. Het Protocol vermoeden integriteitsschending politieke ambtsdragers gemeente Teylingen vast te stellen.
4. De Gedragscode bestuurlijke integriteit raadsleden, vastgesteld 10 juli 2008, in te trekken.
5. De Gedragscode bestuurlijke integriteit collegeleden, vastgesteld 2 maart 2006, in te trekken.

Inleiding
De raad, de burgemeester en de wethouders van Teylingen dienen het algemeen belang van de inwoners van Teylingen. Door eerlijk, betrouwbaar en transparant te handelen kunnen zij bijdragen aan het vertrouwen in de gemeente. In de Gemeentewet zijn diverse bepalingen opgenomen om integer handelen te bevorderen. Een nadere, praktische invulling daarvan wordt in gedragscodes vastgelegd. Het protocol biedt ondersteuning om op een zorgvuldige manier om te gaan met een vermoeden van een integriteitsschending.

Bestaand kader en context
In de Gemeentewet is bepaald dat raadsleden en collegeleden niet deelnemen aan beraadslaging en stemming over aangelegenheden waarbij hij persoonlijk betrokken is (artikelen 28 en 58). Ook schrijft de Gemeentewet voor welke functies of handelingen verboden zijn (artikelen 15, 36b, 41c, 68, 69). Verder zijn er wettelijke bepalingen over het vervullen van nevenfuncties (art. 12, 41b, 44, 66, 67 Gemeentewet). Tot slot is het voor raadsleden, wethouders en de burgemeester verplicht om een eed af te leggen,

waarin ze beloven geen geld, goederen, diensten aan te nemen of aangenomen te hebben (art. 14, 41a, 65 Gemeentewet).

De Gemeentewet verplicht de raad om een gedragscode voor zijn leden, voor de wethouders en voor de burgemeester vast te stellen. De huidige gedragscodes voor raadsleden respectievelijk collegeleden dateren uit 2008 en 2006.

Integriteit ziet ook toe op de onderlinge omgangsvormen. De gentle agreement 'Zo doen wij dat in Teylingen' bevat gedeelde opvattingen over omgangsvormen. Het is een aanvulling op de gedragscode van de raad.

Beoogd effect
De gedragscodes en het protocol ondersteunen bij het bevorderen van de bestuurlijke integriteit. Integriteit én de handhaving daarvan zijn van fundamenteel belang voor het vertrouwen van inwoners in de politiek. Het handelen van het gemeentebestuur krijgt daarmee legitimiteit.

Argumenten
1.1/2.1 De gedragscodes bevatten afspraken en regels en helpen bestuurders juiste keuzes te maken in de omgang met integriteitsdilemma's.
Ze vormen een richtsnoer bij zaken als belangenverstrengeling, nevenfuncties, het gebruik van gemeentelijke voorzieningen en het omgaan met informatie.

1.2/2.2 De gedragscodes vormen een nadere uitwerking van en aanvulling op wettelijke bepalingen.
In de gedragscodes is beschreven hoe de raadsleden en collegeleden concreet invulling geven aan de diverse bepalingen in de Gemeentewet. Daarnaast worden normen gegeven voor andere zaken die zij belangrijk vinden in het kader van integriteit, zoals omgangsvormen richting elkaar en richting anderen.

1.3/2.3 In de gedragscodes zijn ook procedurele afspraken opgenomen om de uitvoering van de afspraken te borgen.

1.4/2.4 De gedragscodes zijn geactualiseerd waardoor deze beter aansluiten bij de huidige opvattingen over integriteit.
De opgenomen toelichting geeft meer duiding aan de inhoud van de gemaakte afspraken.

1.5 De modelgedragscode van de VNG is als uitgangspunt genomen en aangevuld op basis van de situatie en wensen in de raad van Teylingen.
Voor een deel heeft dat geleid tot een andere inhoud, zoals de eigen introductie en het toestaan van het privégebruik van voorzieningen. Her en der zijn tekstuele wijzigingen aangebracht, zodat de gedragscode één geheel vormt. Een toelichting op inhoudelijke wijzigingen is opgenomen in de was-wordt-lijst.

3.1 Het protocol beschrijft de werkwijze bij een vermoedelijke integriteitsschending door raadsleden, burgerleden, wethouders en de burgemeester.
Het protocol is een verdere uitwerking van de gedragscode. Het protocol biedt met name de burgemeester houvast en handelingsperspectief bij een vermoedelijke integriteitsschending.

3.2 Bij een vermoedelijke integriteitsschending is het voor alle betrokkenen belangrijk om een zorgvuldig proces te doorlopen.

Het protocol biedt de melder bescherming. Het bevordert een eerlijke procedure voor degene op wie de melding betrekking heeft. Het geeft de uitvoerders van die procedure bruikbare handvatten.

4.1/5.1 Er moet duidelijk zijn welke gedragscode van kracht is.
Over hetzelfde onderwerp kunnen geen twee regelingen bestaan. Daarom worden de huidige gedragscodes ingetrokken.

Kanttekeningen
1.1/2.1/3.1 De gedragscodes en het protocol hoe om te gaan met (mogelijke) integriteitsschendingen ondersteunen het integer handelen door de bestuurders.
Het vaststellen ervan is een eerste stap. Het is belangrijk om regelmatig over integriteit te spreken en casuïstiek te delen.

1.2/2.2 De gedragscodes geven niet per definitie regels die rechtskracht hebben, maar hebben vooral bestuurlijke en politieke relevantie.
Raadsleden en collegeleden zijn op de naleving van gedragscodes aanspreekbaar. Indien zij zich er niet aan houden kan dat gevolgen hebben voor hun functioneren en voor hun positie.

Financiële consequenties
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Juridisch kader
Op grond van artikel 15, derde lid, van de Gemeentewet stelt de raad een gedragscode voor zijn leden vast.
Op grond van artikel 41c, tweede lid, van de Gemeentewet stelt de raad een gedragscode voor de wethouders vast.
Op grond van artikel 69, tweede lid, van de Gemeentewet stelt de raad een gedragscode voor de burgemeester vast.
Op grond van artikel 170, tweede lid, van de Gemeentewet bevordert de burgemeester de bestuurlijke integriteit.

Aanpak, uitvoering en participatie
In lijn met het college is in het Presidium van 15 mei 2024 afgesproken om de gedragscode voor raadsleden te actualiseren. Op verzoek van het Presidium is de modelgedragscode van de VNG als vertrekpunt gebruikt. Een extern bureau heeft het proces begeleid om tot een nieuwe gedragscode en protocol te komen. De basisprincipes van de gedragscode en het protocol zijn besproken door een voorbereidingsgroep, waaraan twee raadsleden hebben deelgenomen. Tijdens de Raad op Zaterdag van 21 september 2024 is een interactieve sessie met de hele raad georganiseerd. Hetgeen tijdens deze bijeenkomst is gedeeld, is verwerkt in de geactualiseerde gedragscode en het protocol.

Het college is met elkaar in gesprek gegaan over het onderwerp integriteit. Onder begeleiding van een extern bureau heeft het college in een paar sessies besproken wat zij met betrekking tot integriteit belangrijk vinden. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in de geactualiseerde gedragscode voor burgemeesters en wethouders.

Na vaststelling worden de gedragscodes en het protocol gepubliceerd op overheid.nl.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)
Dit voorstel heeft uitsluitend betrekking op Teylingen.

Urgentie
Er is geen urgentie om de gedragscodes vast te stellen. Het is wel wenselijk om het protocol vermoeden integriteitsschending zo spoedig mogelijk vast te stellen, omdat een dergelijk protocol momenteel niet voorhanden is.

Evaluatie
Bestuurders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het agenderen, bewaken en borgen van integriteit. Dit is een continu proces. Zowel de raad als het college besteden ten minste één keer per jaar aandacht aan het onderwerp integriteit. Tevens worden de gedragscodes ten minste één keer per bestuursperiode door de raad respectievelijk het college geëvalueerd. De werking van het protocol wordt na afronding van de behandeling van een melding geëvalueerd. Als een evaluatie daartoe aanleiding geeft, kunnen de gedragscodes of het protocol worden aangepast.

Bijlagen en achtergrondinformatie
1. De Gedragscode raadsleden gemeente Teylingen
2. De Gedragscode voor burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen
3. Het Protocol vermoeden integriteitsschending politieke ambtsdragers gemeente Teylingen
4. De Gedragscode bestuurlijke integriteit raadsleden, vastgesteld 10 juli 2008
5. De Gedragscode bestuurlijke integriteit collegeleden, vastgesteld 2 maart 2006
6. De Modelgedragscode integriteit volksvertegenwoordigers in provincies, gemeenten en waterschappen uit 2021 van de VNG
7. Was-wordt-lijst: vergelijking tussen de huidige gedragscode, de VNG modelgedragscode en de nieuwe gedragscode raadsleden

Namens het college van Teylingen,

Dhr. Jeroen F.A. Tomassen	Mevr. Carla G.J. Breuer
Secretaris	Burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het voorstel van het college van 10 december 2024 met als onderwerp
Gedragscodes en protocol vermoeden integriteitsschending

gelet op de behandeling in de raadscommissie- en raadsvergadering,

gelet op artikel 15, derde lid, artikel 41c, tweede lid, artikel 69, tweede lid, en artikel 170, tweede lid, van de Gemeentewet,

Besluit:

1. De Gedragscode raadsleden gemeente Teylingen vast te stellen.
2. De Gedragscode voor burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen vast te stellen.
3. Het Protocol vermoeden integriteitsschending politieke ambtsdragers gemeente Teylingen vast te stellen.
4. De Gedragscode bestuurlijke integriteit raadsleden, vastgesteld 10 juli 2008, in te trekken.
5. De Gedragscode bestuurlijke integriteit collegeleden, vastgesteld 2 maart 2006, in te trekken.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 30 januari 2025,

Mevr. Marjoleine van Egeraat Griffier	Mevr. Carla G.J. Breuer Voorzitter